

NHẬN DIỆN VÀ PHẢN BÁC CÁC LUẬN ĐIỀU XUYỀN TẠC DƯỚI HÌNH THỨC ‘CÁCH MẠNG MÀU’ NÚP BÓNG VĂN HÓA – VAI TRÒ CỦA GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ CHO SINH VIÊN ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG HIỆN NAY

Võ Phú Hữu, Nguyễn Thị Kim Quế
Đại học Cần Thơ

Tóm tắt: Bài báo tập trung trả lời câu hỏi: Làm thế nào để nhận diện và phản bác hiệu quả các luận điệu xuyên tạc dưới hình thức “cách mạng màu” núp bóng văn hóa? và Giáo dục lý luận chính trị cần phát huy vai trò gì trong việc nâng cao sức đề kháng chính trị – tư tưởng cho sinh viên Đồng bằng sông Cửu Long hiện nay? Bài viết phân tích những biểu hiện và thủ đoạn mới của các thế lực thù địch khi lợi dụng không gian văn hóa và truyền thông số để gieo rắc quan điểm sai trái, làm suy giảm niềm tin của thanh niên, sinh viên. Trên cơ sở đó, tác giả nhấn mạnh vai trò then chốt của giáo dục lý luận chính trị trong việc trang bị thế giới quan khoa học, củng cố bản lĩnh chính trị và xây dựng năng lực phản biện cho sinh viên vùng ĐBSCL – khu vực có đặc thù kinh tế - xã hội, văn hóa đa dạng, dễ bị lợi dụng.

Kết quả nghiên cứu cho thấy, khi được bồi dưỡng đúng hướng, thanh niên, sinh viên không chỉ nhận thức rõ bản chất của các luận điệu xuyên tạc, mà còn nâng cao ý thức trách nhiệm, thái độ cảnh giác và khả năng tham gia lan tỏa giá trị văn hóa tích cực trong xã hội số.

Từ khóa: Cách mạng màu; văn hóa; luận điệu xuyên tạc; giáo dục lý luận chính trị; sinh viên Đồng bằng sông Cửu Long.

IDENTIFYING AND REFUTING DISTORTED ARGUMENTS UNDER THE GUISE OF “COLOR REVOLUTIONS” IN THE NAME OF CULTURE – THE ROLE OF POLITICAL THEORY EDUCATION FOR STUDENTS IN THE MEKONG DELTA TODAY

Vo Phu Huu, Nguyen Thi Kim Que
Can Tho University

Abstract: This paper addresses two central questions: How can distorted arguments disguised as “color revolutions” in the name of culture be effectively identified and refuted? And what role should political theory education play in strengthening the political-ideological resilience of students in the Mekong Delta today? The article analyzes new forms and tactics employed by hostile forces in exploiting cultural spaces and digital media to spread false viewpoints and erode young people’s trust. On this basis, the authors emphasize the pivotal role of political theory education in equipping students with a scientific worldview, consolidating political steadfastness, and building critical thinking capacity—particularly for Mekong Delta students, who live in a region marked by diverse socio-economic and cultural conditions that make them more vulnerable to manipulation. Findings indicate that, when properly educated and guided, youth and students are not only able to clearly recognize the nature of distorted arguments but also enhance their sense of responsibility, vigilance, and ability to actively promote positive cultural values in the digital society.

Keywords: Color revolution; culture; distorted arguments; political theory education; Mekong Delta students.

Nhận bài: 17/08/2025

Phản biện: 17/09/2025

Duyệt đăng: 21/09/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh toàn cầu, các “cách mạng màu” đã từng gây biến động chính trị – xã hội ở nhiều quốc gia, để lại những hệ lụy nghiêm trọng về ổn định chính trị, khủng hoảng kinh tế và xung đột xã hội. Điểm chung của các cuộc cách mạng này là sự can thiệp, lợi dụng những bất ổn trong nội bộ quốc gia, khai thác tâm lý xã hội, đặc biệt trong giới trẻ, nhằm thúc đẩy thay đổi thể chế. Các thế lực thù địch thường lợi dụng những giá trị phổ quát về dân chủ, nhân quyền, văn hóa để che đậy âm mưu chính trị, khiến nhiều người, nhất là thanh niên, dễ rơi vào trạng thái ngộ nhận hoặc mất cảnh giác.

Tại Việt Nam, chiến lược “diễn biến hòa bình” tiếp tục được triển khai tinh vi, trong đó, việc núp bóng văn hóa để gieo rắc tư tưởng sai lệch, gây nhiễu loạn dư luận trong giới trẻ, đặc biệt là sinh

viên, đang trở thành thách thức lớn. Văn hóa, vốn dĩ mang bản chất nhân văn, được biến thành công cụ để lồng ghép thông điệp phản động, xuyên tạc lịch sử, phủ nhận con đường xã hội chủ nghĩa mà dân tộc đã lựa chọn. Đây là một hình thức xâm nhập mềm, khó nhận diện hơn so với các hoạt động bạo lực trực tiếp, nhưng lại có sức lan tỏa và ảnh hưởng sâu rộng.

Đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) là khu vực có vị trí chiến lược quan trọng về chính trị, kinh tế, văn hóa và xã hội. Với dân số trẻ, đa dạng tôn giáo, dân tộc và đời sống văn hóa phong phú, sinh viên trong khu vực này chịu nhiều tác động từ không gian mạng, văn hóa đại chúng, cũng như các vấn đề phức tạp về tôn giáo, dân tộc, môi trường và biến đổi khí hậu. Đây vừa là điều kiện thuận lợi để phát triển toàn diện, nhưng đồng thời cũng tiềm ẩn nguy cơ bị các thế lực thù địch lợi

dụng nhằm gieo rắc tư tưởng sai trái, thúc đẩy tâm lý hoài nghi, mất niềm tin.

Chính vì vậy, việc nâng cao vai trò của giáo dục lý luận chính trị (GDLLCT) để xây dựng bản lĩnh chính trị, sức đề kháng tư tưởng cho sinh viên là nhiệm vụ cấp thiết hiện nay. GDLLCT không chỉ đơn thuần là truyền đạt tri thức chính trị – xã hội, mà còn phải gắn kết với thực tiễn, trang bị cho sinh viên khả năng phân tích, phản biện, nhận diện và phản bác luận điệu xuyên tạc. Đây là giải pháp mang tính căn cơ, lâu dài, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, củng cố niềm tin và định hướng hành động đúng đắn cho thế hệ trẻ trong bối cảnh hội nhập và chuyển đổi số.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Nhận diện các luận điệu xuyên tạc dưới hình thức “cách mạng màu” núp bóng văn hóa

Phần này tập trung làm rõ bản chất, biểu hiện cụ thể và những thủ đoạn chủ yếu mà các thế lực thù địch sử dụng, qua đó nhấn mạnh tính chất nguy hiểm và tác động sâu rộng đến nhận thức, niềm tin của thanh niên, sinh viên. Đây là cơ sở khoa học và thực tiễn để từ đó đề xuất các giải pháp giáo dục lý luận chính trị phù hợp.

2.1.1. Đặc trưng và biểu hiện

Một trong những đặc điểm nổi bật là sự lan truyền của những thông tin không kiểm chứng, được chia sẻ vô tội vạ trên mạng xã hội, tạo môi trường thuận lợi để các luận điệu sai trái len lỏi và gây nhiễu loạn nhận thức trong sinh viên.

Truyền bá lối sống cá nhân cực đoan: thông qua phim ảnh, âm nhạc, mạng xã hội, khuyến khích lối sống thực dụng, xa rời giá trị truyền thống.

Lợi dụng các phong trào văn hóa – nghệ thuật, thể thao: cài cắm thông điệp chính trị phản động, kích động biểu tình.

Xuyên tạc lịch sử, bôi nhọ lãnh tụ: thông qua các ấn phẩm văn hóa, diễn đàn học thuật trá hình, hoặc thông tin bịa đặt trên không gian mạng.

2.1.2. Thủ đoạn

Khai thác công nghệ số và truyền thông mạng xã hội: tạo hiệu ứng đám đông, lan truyền nhanh chóng thông điệp xuyên tạc.

Xây dựng biểu tượng văn hóa đối lập: biến một số nhân vật văn nghệ sĩ, nhà hoạt động thành “thần tượng” nhằm dẫn dắt dư luận.

Tận dụng các vấn đề nóng: đất đai, môi trường, tôn giáo, dân tộc để kích động tâm lý bất mãn trong thanh niên, sinh viên.

2.2. Vai trò của giáo dục lý luận chính trị trong phòng ngừa và phản bác

2.2.1. Củng cố nền tảng tư tưởng cho sinh viên

GDLLCT cung cấp thế giới quan, phương pháp luận khoa học và lý luận Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, từ đó giúp sinh viên phân tích, đánh giá các hiện tượng xã hội một cách khách quan và khoa học.

Điều này không chỉ dừng ở việc nắm bắt tri thức, mà còn giúp sinh viên hiểu rõ nguồn gốc, bản chất và quy luật vận động của các vấn đề xã hội, nhận diện được đâu là giá trị đúng đắn, đâu là sự xuyên tạc.

Khi có nền tảng tư tưởng vững chắc, sinh viên sẽ tránh được tâm lý dao động trước những thông tin trái chiều, có khả năng giải thích và bảo vệ quan điểm của mình dựa trên cơ sở khoa học.

2.2.2. Hình thành bản lĩnh chính trị và sức đề kháng văn hóa

Giáo dục lý luận không chỉ trang bị tri thức chính trị mà còn rèn luyện khả năng phản biện, tự bảo vệ trước thông tin sai lệch, củng cố niềm tin và lý tưởng cách mạng. Bản lĩnh chính trị thể hiện ở sự kiên định trước khó khăn, giữ vững niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng và con đường xã hội chủ nghĩa.

Sức đề kháng văn hóa được hình thành thông qua việc sinh viên biết chọn lọc, tiếp nhận có chọn lọc các sản phẩm văn hóa, biết loại bỏ những nội dung độc hại, phản động.

Đây là quá trình lâu dài, đòi hỏi sự kết hợp giữa học tập lý luận với rèn luyện thực tiễn, tạo nên “lá chắn tinh thần” trước mọi âm mưu thâm độc.

2.2.3. Đặc thù vùng ĐBSCL

Vùng ĐBSCL có tính đa dạng văn hóa, đa tôn giáo và dân tộc. Đây là môi trường phong phú để hình thành bản sắc văn hóa riêng, nhưng đồng thời cũng là mảnh đất dễ bị các thế lực thù địch khai thác.

Trong bối cảnh kinh tế còn nhiều khó khăn, sự chênh lệch về trình độ dân trí, cộng với tác động mạnh mẽ của mạng xã hội, một bộ phận sinh viên dễ bị lôi kéo bởi thông tin giả, thiếu kiểm chứng.

Do đó, GDLLCT ở khu vực này cần nhấn mạnh đến việc gắn kết lý luận với thực tiễn địa phương, giúp sinh viên hiểu đúng về truyền thống cách mạng, về mối quan hệ gắn bó máu thịt giữa Đảng và nhân dân, cũng như trách nhiệm của bản thân trong việc xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh.

Sự lồng ghép nội dung giáo dục về an ninh văn hóa, bảo tồn giá trị văn hóa dân tộc, và kỹ năng sử dụng mạng xã hội an toàn là yêu cầu cấp thiết để GDLLCT thực sự phát huy hiệu quả trong phòng ngừa và phản bác luận điệu xuyên tạc.

2.3. Giải pháp tăng cường hiệu quả gdllct cho sinh viên ĐBSCL

Đổi mới nội dung, phương pháp: cần thiết kế chương trình học lý luận không khô cứng, gắn liền với các vấn đề thực tiễn của xã hội, lồng ghép nội dung về an ninh văn hóa, kỹ năng số và kỹ năng phản biện xã hội. Sinh viên phải được rèn luyện cách nhận diện và xử lý thông tin không kiểm chứng, tránh tâm lý a dua, hòa theo đám đông. Đây là bước quan trọng để hình thành thói quen phân tích độc lập, giúp các em đứng vững trước luồng thông tin đa chiều.

Ứng dụng công nghệ số: xây dựng hệ thống học liệu mở, lớp học trực tuyến, và nền tảng trí tuệ nhân tạo (AI) để minh họa sinh động các tình huống chính trị – xã hội. Việc ứng dụng công nghệ giúp sinh viên không chỉ tiếp nhận tri thức mà còn chủ động tham gia vào các tình huống mô phỏng, từ đó rèn luyện kỹ năng xử lý thông tin, nâng cao khả năng tự bảo vệ trước tác động xấu trên không gian mạng.

Liên kết nhà trường – địa phương – đoàn thể: thông qua các diễn đàn, tọa đàm, hoạt động trải nghiệm thực tế gắn với phong trào thanh niên, sinh viên được trao đổi, đối thoại, từ đó củng cố niềm tin, khẳng định trách nhiệm xã hội. Sự gắn kết này còn tạo cơ hội để sinh viên thể hiện bản lĩnh, không bị chi phối bởi những luận điệu phiến diện, sai trái từ bên ngoài.

Phát huy vai trò giảng viên: giảng viên không chỉ là người truyền đạt kiến thức, mà còn là tấm gương bản lĩnh chính trị và phong cách sống mẫu mực. Nâng cao năng lực chuyên môn, kỹ năng truyền đạt, khả năng thuyết phục và lan tỏa tinh thần tích cực là yêu cầu tất yếu để giảng viên tạo ảnh hưởng mạnh mẽ đến nhận thức và hành động của sinh viên.

Tăng cường truyền thông tích cực: cần tạo ra nhiều sản phẩm truyền thông số (video, podcast, infographic) để lan tỏa giá trị văn hóa cách mạng và tri thức chính trị đúng đắn. Truyền thông tích

cực giúp sinh viên hình thành môi trường trực tuyến lành mạnh, góp phần xây dựng “không gian mạng sạch”, hạn chế tác động của thông tin độc hại. Khi thường xuyên được tiếp xúc với các giá trị tích cực, sinh viên sẽ củng cố niềm tin, tránh bị lôi kéo vào các phong trào phản động trá hình.

Nhìn chung, mọi giải pháp đều hướng tới việc bồi dưỡng khả năng tự nhận thức và ý thức trách nhiệm của sinh viên. Trọng tâm là hình thành tư duy độc lập, không chạy theo hiệu ứng đám đông, vững vàng trong lập trường chính trị, từ đó góp phần xây dựng thế hệ thanh niên ĐBSCL kiên định, chủ động và sáng tạo trong thời kỳ hội nhập.

III. KẾT LUẬN

“Cách mạng màu” núp bóng văn hóa là một thủ đoạn tinh vi, trực tiếp hướng tới giới trẻ, đặc biệt là sinh viên – lực lượng nòng cốt trong tương lai của đất nước. Đây không chỉ là nguy cơ về mặt tư tưởng mà còn là thách thức lớn đối với sự ổn định chính trị – xã hội ở Việt Nam.

Trong bối cảnh đó, giáo dục lý luận chính trị giữ vai trò trung tâm trong việc giúp sinh viên khu vực Đồng bằng sông Cửu Long nhận diện, phản bác các luận điệu sai trái, thù địch; đồng thời hình thành bản lĩnh chính trị vững vàng, củng cố niềm tin vào con đường xã hội chủ nghĩa mà Đảng và nhân dân ta đã lựa chọn. GDLLCT không chỉ cung cấp nền tảng khoa học về thế giới quan và phương pháp luận của chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, mà còn mở ra cơ hội để sinh viên thấu hiểu sâu sắc bản chất ưu việt của chế độ xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam – một chế độ lấy nhân dân làm trung tâm, đề cao công bằng, dân chủ, tiến bộ và phát triển bền vững.

Như vậy, nâng cao chất lượng GDLLCT gắn với đổi mới nội dung, phương pháp và hình thức tổ chức giảng dạy chính là giải pháp then chốt để sinh viên ĐBSCL tăng cường “sức đề kháng” về tư tưởng, phát huy trách nhiệm công dân và góp phần bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Tuyên giáo Trung ương (2023). Báo cáo công tác tư tưởng.
2. Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh (2022). Giáo trình Chủ nghĩa xã hội khoa học.
3. Nguyễn Phú Trọng (2021). Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam.
4. Nguyễn Văn Huyền (2023). “An ninh văn hóa trong bối cảnh chuyển đổi số”, Tạp chí Lý luận Chính trị.
5. Trần Văn Phòng (2024). “Phòng chống diễn biến hòa bình trên lĩnh vực văn hóa”, Tạp chí Quốc phòng toàn dân.
6. UNESCO (2022). Culture and Youth Empowerment Report.
7. World Bank (2023). Digital Transformation and Social Resilience in Vietnam.